

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea legislativă privind

Unele măsuri de informatizare în domeniul educației

Pandemia de COVID-19 a determinat o serie de schimbări de impact substanțial pentru sistemul de învățământ, care au adus modificări în structura sistemului de predare, învățare și evaluare. Aceste schimbări au afectat aproape 3 milioane de elevi și părinții sau tutorii acestora, respectiv peste 286.710 personal didactic și nedidactic auxiliar din sistemul de învățământ preuniversitar.

Cu toate că dreptul la învățătură este consacrat ca drept fundamental prin art. 32 din Constituție, statul fiind obligat să asigure cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ – conform art. 4 din Legea educației naționale nr. 1/2011, de mai bine de 1 an, elevii, profesorii și părinții din România s-au adaptat noilor condiții fără a avea infrastructura adecvată pentru învățământul online. Cadrele didactice, elevii și profesorii au folosit platforme existente precum Google Meet, Zoom, Cisco Webex, Whatsapp – care nu oferă instrumente specializate pentru învățământ.

În privința echipamentelor necesare învățării online, statul a asigurat până acum aproximativ 250.000 de tablete pentru elevii dezavantajați. Conform unui sondaj de opinie reprezentativ la nivel național, peste 900.000 de elevi nu au acces la calculator sau tablete conectate la internet pentru școala online – aceștia reprezentând circa 32% dintre copiii înscriși în învățământul preuniversitar din România¹. Conform aceluiași studiu, peste 25% dintre părinții care nu au un dispozitiv pentru fiecare copil pe care să îl poată utiliza pentru școala online nu sunt dispuși să plătească pentru a achiziționa un echipament pentru școala

¹ <https://ires.ro/articol/394/accesul-copiilor--colari-din-romania-la-educa%C8%9Bie-online-->, accesat la 9.05.2021.

online, iar 12% dintre elevii din sistemul preuniversitar nu au conexiune de internet suficient de puternică pentru a putea participa la activitățile pe care le presupune învățământul online².

În același timp, în ultimul an, nici profesorii nu au beneficiat de instruire sau de un program dedicat pentru formarea de competențe digitale superioare. Proiectul de strategie de digitalizare SMART-Edu, pus în dezbatere publică de Ministerul Educației Naționale în luna decembrie 2020, prevede o serie de programe dedicate precum cele pentru alfabetizarea digitală a copiilor cu dizabilități sau cele de achiziție de competențe digitale pentru părinți, care să le permită acestora să-și susțină copiii în învățarea online.

În perioada pandemiei, se constată, așadar, un pronunțat decalaj digital, precaritatea infrastructurii pentru conectivitate și inexistența unui sistem unitar de competențe digitale, atât în cazul elevilor, cât și al profesorilor sau al părinților și tutorilor. În același timp, este necesar ca sistemul educațional în format digital să nu înlocuiască sistemul de educație față în față. Pentru această rațiune, propunem introducerea unei prevederi prin care predarea online să fie utilizată doar ca o soluție temporară în situațiile în care, din motive bine justificate, învățământul față în față nu poate fi folosit.

În paralel, se așteaptă ca Uniunea Europeană să reglementeze Cadrul european al competențelor digitale pentru a include competențele din domeiul IT și să sprijine dezvoltarea resurselor de învățământ online necesare școlilor, unităților conexe ale învățământului preuniversitar, precum cele de formare profesională, dar și alți furnizori de formare. Astfel, Comisia Europeană va propune introducerea unui obiectiv UE privind competențele digitale pentru elevi cu scopul de a reduce decalajele digitale până în 2030, la sub 15 % dintre elevii cu vârste cuprinse între 13-14 ani care obțin rezultate insuficiente în domeniul competențelor de IT și de date. La acest obiectiv se adaugă dezvoltarea de competențe digitale superioare pentru cadre didactice.

Raportul referitor la conturarea politicii în domeniul educației digitale, adoptat în Parlamentul European în martie 2021, apreciază că digitalizarea învățământului reprezintă un proces ireversibil și că învățământul online va fi, de acum înainte, o componentă importantă a învățământului, drept pentru care, educația va suferi o reformă potrivit noilor coordonate.

În aceste condiții, inițiatorii prezentei propuneri legislative subliniază că reformele în educație trebuie să beneficieze de susținerea totală a partidelor politice parlamentare. Având

² Ibidem.

în vedere că statul este obligat să își exercite atribuțiile în domeniul învățării în special prin Ministerul Educației și Cercetării, Guvern și Parlament și să asigure dreptul superior constituțional la învățatură, reformele în educație trebuie implementate independent de dinamica politică. De aceea, prezenta propunere legislativă are ca scop reglementarea unui cadru pentru exercitarea în cele mai bune condiții, sub autoritatea statului român, a dreptului fundamental la învățatură în cazul desfășurării activităților de învățământ în sistem online.

Astfel, pentru a contura o politică națională în domeniul educației digitale, propunem adoptarea Programului Național pentru Digitalizarea Educației în scopul asigurării infrastructurii resurselor și personalului de specialitate necesare implementării măsurilor de digitalizare a sistemului de învățământ la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar. Programul Național pentru Digitalizarea Educației este structurat pe trei piloni: Platforma Națională Educațională, Proiectul „Conectivitate în școli” și Planul de măsuri pentru transformarea digitală la toate nivelurile de învățământ preuniversitar prin formarea competențelor digitale superioare.

Digitalizarea educației se va realiza cu prioritate pe palierul de management și administrație. A doua prioritate legislativă vizează palierul colaborativ dintre școală și familie/organizații non-guvernamentale/administrația din educație având drept principale efecte simplificarea colaborării, creșterea transparenței decizionale, scăderea corupției și creșterea standardelor de învățământ. Într-o proporție secundară este vizat pe palierul de activitate didactică, în mod gradual, începând cu învățământul primar. Propunerea legislativă vizează digitalizarea activității didactice în mod gradual, începând cu învățământul primar și până la învățământul liceal sau secundar superior și învățământul profesional și tehnic.

Platforma Națională Educațională pentru învățământul preuniversitar este un instrument prin care statul asigură o interfață deschisă între elevi și profesori, precum și între părinți/tutori și profesori. Accesul elevilor, părinților/tutorilor și profesorilor este garantat și asigură mai multe funcții: activitatea didactică online, programarea acțiunilor școlare, centralizarea rezultatelor școlare și a documentelor administrative, modul administrativ permanent pentru secretariatul școlar, acces la biblioteca digitală, asigurarea evidenței și monitorizării transportului școlar, modul permanent pentru părinți/tutori, precum și pentru cadre didactice.

Propunerea legislativă definește și reglementează digitalizarea educației prin introducerea graduală de programe pilot care pot fi extinse la nivel național doar dacă

rezultatele sunt favorabile scopului educației. Este favorizat astfel, învățământul prin prezența fizică față în față, în special în acele situații de învățare care nu au un specific digital, iar utilizarea tehnologiilor informației constituie un suport secundar pentru activitatea didactică. Pentru învățământul preșcolar, se interzice educația în sistem digital.

Pentru a favoriza învățământul față în față și a minimaliza efectele adverse ale digitalizării, proiectul prevede ca modificarea programelor și practicilor didactice în cazul anumitor discipline în sensul adaptării lor la noul sistem digital să se facă pe baza unor doar în baza unor studii de impact de lungă durată asupra procesului de învățământ și a competențelor cognitive ale elevilor. Este obligatoriu ca aceste studii să fie corelate cu rezultatele studiilor științifice asupra efectelor digitalizării educației.

În sarcina instituțiilor publice și în special a Ministerului Educației sunt stabilite o serie de competențe, iar Ministerul Educației, în calitate de ministru de resort coordonator pentru digitalizarea educației va răspunde prin intermediul Ministrului Educației în fața Parlamentului pentru eficacitatea și efectele introducerii tehnologiilor digitale ca suport educațional.

Propunerea legislativă introduce ca măsură integrată în Programul Național pentru Digitalizarea Educației proiectul „Conectivitate în școli”, cu scopul de a dezvolta infrastructura digitală și de a asigura acces la internet de mare viteză, inclusiv la echipamente și conținuturi de înaltă calitate, adaptate cerințelor educației online. Astfel, se stabilește în sarcina Ministerului Educației Naționale și Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor implementarea proiectului „Conectivitate în școli”, în funcție de competențele specifice.

Planul de măsuri pentru transformarea digitală la toate nivelurile de învățământ preuniversitar reprezintă a treia componentă din cadrul Programului Național pentru Digitalizarea Educației și are ca scop formarea de competențe digitale superioare în vederea utilizării adecvate a Platformei Naționale Educaționale. Astfel, se stabilesc în sarcina Ministerului Educației Naționale elaborarea și implementarea Planului de măsuri pentru transformarea digitală la toate nivelurile de învățământ preuniversitar, astfel încât cadrele didactice, elevii și părinții/tutorii să aibă acces la programe de competențe digitale superioare necesare învățământului online.

Față de cele arătate, înaintăm prezenta propunere legislativă și arătăm că principalul efect legislativ este o abordare coerentă și eficace în privința conținutului și activităților educaționale în sistem online, astfel încât statul să se achite de obligația constituțională de a asigura dreptul la învățatură la standarde de calitate în învățământ similare atât pentru activitățile față în față, cât și pentru cele online.

În numele inițiatorilor,

Senator Rodica Boancă

Senator Monica Cristina Anisie

TABEL

cu semnatarii propunerii legislative

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ
1.	Claudia-Richard Târziu	AUR	
2.	SIMION GEORGE-NICOLAE	AUR	
3.	BOANICA ROȘICA	AUR	
4.	ROMAN N. NICOLAE	AUR	
5.	COLESA ILIE-ALIN	AUR	
6.	Bucchi Raiso	AUR	
7.	FOLSA D-ta Violet	AUR	
8.	BĂDIU GEORGE	AUR	
9.	DINESCU MIRCEA	AUR	
10.	SERBAN GIAMINA	ACR	
11.	Laric Spiru	AUR	
12.	TATASA DAN	AUR	
13.	POP DARIUS	AUR	
14.	RUSU DANIEL-GHE	AUR	
15.	ACATRINEI DOREL-GHE.	AUR	
16.	Lucian Florin Pușcașu	ACR	
17.	Scripnic LIKIAN	AUR	
18.	BALABASCIVC CĂLIN C-TIN	AUR	

TABEL

cu semnatarii propunerii legislative

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ
19	MITREA DUMITRIŢA	AUR	
20	AECHEMEI EUBOCHIA	AUR	
21	CIOROMENEA VALENTIN - LICA	AUR	
22	Cubne Ciprian	AUR	
23	Costea Adrian	AUR	
24	IVĂNUTĂ CRISTIAN	AUR	
25	ALBÎȘTEANU MIRAZ	AUR	
26	COSMA SORINEL	AUR	
27	MATEESCU SOREIN	AUR	
28	NIAGY VASILE	AUR	
29	CHELARU MIRCEA	AUR	
30	Haugen Andrei	AUR	
31	GAVRILA ANAMARIA	AUR	
32	Sucu Sebastian	AUR	
33	SORIN MILINARU	AUR	
34	STOICA CIPRIAN-TITI	AUR	
35	AELZURI DANIEL	AUR	
36	ANDREI CĂTĂC ANTONIO	A.U.R.	

